

Ministerie van Justitie

Werken aan RecidiveReductie

Jaargang 1 | nummer 1 | April 2009

In dit nummer

Voorwoord door
minister Hirsch Ballin en
staatssecretaris Albayrak

Interview met DG
Dineke ten Hoorn Boer

Zes Justitieprogramma's
voor recidivereductie
op een rij

Werken aan RecidiveReductie is een uitgave van het ministerie van Justitie. Via deze nieuwsbrief informeert het directoraat-generaal Preventie, Jeugd en Sancties belangstellenden vier keer per jaar over activiteiten en ontwikkelingen op het gebied van recidivereductie bij volwassenen. Mail voor een (gratis) digitaal abonnement uw gegevens naar: RecidiveReductie@minjus.nl

Minister Hirsch Ballin en staatssecretaris
Albayrak:

Niet voor herhaling vatbaar

In 2002 ging ruim 70 procent van de volwassen ex-gedetineerden binnen zeven jaar opnieuw in de fout. Een zo hoog recidivepercentage is maatschappelijk onacceptabel, dus niet voor herhaling vatbaar. Daarom hebben we bij het aantreden van dit kabinet, in februari 2007, besloten toe te werken naar een aanzienlijke vermindering van de recidive bij volwassenen. Die moet in 2010 met tien procentpunt zijn afgenomen.

Wij zetten hierbij in op een persoonsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: een aanpak die is afgestemd op de persoon van de dader, de ernst van het delict en het risico voor de samenleving. Die benadering kan in verschillende fasen van het strafrechtelijke traject worden toegepast. In de eerste plaats bij de strafoplegging. Voorwaardelijke straffen lenen zich beter dan korte vrijheidsstraffen voor een persoonsgerichte aanpak. De hierbij te stellen voorwaarden kunnen uiteenlopen van het verplicht volgen van een afkickprogramma of het deelnemen aan een gedragsbeïnvloedende cursus, tot een contactverbod of een gebod om toegebrachte schade te herstellen.

In de tweede plaats bij de uitvoering van de opgelegde sanctie, onder meer door een beter toezicht tijdens de voorwaardelijke straf. Bij vrijheidsstraffen is het belangrijk continuïteit aan te brengen in de benodigde zorg vóór, tijdens en na de detentie.

En ten slotte ook bij terugkeer naar de samenleving, bijvoorbeeld door het effectief benutten van de nieuwe mogelijkheden van voorwaardelijke invrijheidstelling en een 'warme overdracht' van de gedetineerde aan zijn woongemeente. De uitwerking van deze visie vindt op dit moment plaats in een zestal Justitieprogramma's. In dit eerste nummer van *Werken aan RecidiveReductie* leest u welke programma's dit zijn, welke resultaten daarbij zijn geboekt en wat de verdere plannen zijn.

Het is indrukwekkend om te zien hoeveel zaken inmiddels al op de rails zijn gezet. In de arrondissementen Maastricht, Amsterdam, Groningen en Zwolle wordt op dit moment bijvoorbeeld proefgedraaid met het toespitsen van voorwaardelijke straffen op bepaalde categorieën delinquenten, zoals verlaafde veelplegers en recidiverende geweldplegers. Het aantal voorwaardelijke invrijheidstellingen neemt toe, evenals het aantal delinquenten dat justitiële verslavingszorg ontvangt. Bijzonder positief is ook dat het gevangeniswezen steeds meer de blik naar buiten richt. Omdat de meeste

(ANP Photo/
Fred Steenman)

gedetineerden slechts korte tijd 'binnen' zijn, is actieve samenwerking met externe partners - zoals gemeenten, zorgverleners, scholingsinstituten en arbeidsbemiddelaars - een noodzakelijke voorwaarde voor het realiseren van de gewenste continuïteit van zorg. Dit laatste beschouwen wij als een van de belangrijkste manieren om de recidive structureel terug te dringen. Er gebeurt dus al veel om de recidive bij volwassenen te verminderen en er staat nog het nodige op stapel. Dat zult u na lezing van de volgende pagina's met ons eens zijn. Als we die lijn kunnen vasthouden en doorzetten, moet het mogelijk zijn de - ambitieuze - doelstelling van tien procentpunt recidivereductie te realiseren.

Deze nieuwsbrief is bestemd voor iedereen die - direct of indirect - bij de initiatieven op dit gebied betrokken is, zowel in de beleidsontwikkeling als in de uitvoering en zowel binnen als buiten Justitie. Via deze publicatie - die vier keer per jaar verschijnt - blijft u op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van de recidivereductie en de ervaringen die professionals daarmee in de uitvoering opdoen.

Wij wensen u veel succes met uw werk en hopen dat deze nieuwsbrief daar een bijdrage aan kan leveren.

dr. E.M.H. Hirsch Ballin, minister van Justitie
mr. N. Albayrak, staatssecretaris van Justitie

DG Dineke ten Hoorn Boer over programmatische aanpak recidive:

Interactie met ketenpartners bepalend voor resultaat

Dineke ten Hoorn Boer
(foto: Bart Versteeg)

“Voor het resultaat dat Justitie op het gebied van recidivereductie bij volwassenen wil boeken, is de actieve betrokkenheid van een groot aantal ketenpartners nodig. Op het bestuursdepartement het hele verhaal bedenken en daarna tegen bijvoorbeeld de reclassering, gemeenten en zorgaanbieders zeggen ‘Ga het zo maar doen’; dat werkt niet. Je moet van het begin af aan samen optrekken.”

Dit stelt Dineke ten Hoorn Boer, sinds april 2007 werkzaam als directeur-generaal Preventie, Jeugd en Sancties op het ministerie van Justitie. Samen met haar plaatsvervangend DG, Michel Groothuizen, is zij de instigator van de programmatische aanpak van de recidive bij volwassenen. Dineke ten Hoorn Boer vertelt er desgevraagd graag meer over.

Wat was de aanleiding om te kiezen voor een programmatische aanpak?

“De afgelopen jaren heeft Justitie op het gebied van de recidivevermindering veel goede beleidsideeën ontwikkeld. Die lagen in 2007 - toen het huidige kabinet aantrad - klaar om de implementatiefase in te gaan. Maar - zoals gezegd - als je beleid wilt hebben dat werkt, kun je daarbij niet zonder de ketenpartners. Bovendien ontbrak het aan samenhang tussen de afzonderlijke initiatieven en aan een heldere fasering van de te bereiken resultaten. Die elementen hebben we er door een programmatische aanpak ingebracht. Sindsdien werken mensen van het

bestuursdepartement, taakorganisaties van Justitie en andere ketenpartners in allerlei projecten intensief met elkaar samen. Die projecten zijn thematisch geclusterd in zes programma’s. De programmamanagers zorgen voor de verbindingen tussen politiek, beleid en uitvoering. Dit zijn mensen van het bestuursdepartement. De meeste projectleiders zijn afkomstig uit de uitvoering.”

Welke resultaten heeft deze aanpak tot nu toe opgeleverd?

“We zitten nog overwegend in de voorbereidende fase. Maar de eerste resultaten zijn veelbelovend. Door een tekort aan behandeltrajecten voor verslaafde delinquenten lukte het de afgelopen jaren vaak niet deze mensen goed te behandelen. In het kader van het programma Versterking justitiële voorwaarden kopen we nu extra behandeltrajecten voor verslaafden in. In 2008 hebben we ruim 3.500 verslaafden onder justitiële voorwaarden naar zorg toegeleid. Dit aantal groeit door tot 6.000 in 2011. Belangrijk is ook dat de

(foto: Jan Dirk van der Berg)

relaties tussen Justitie en de zorgsector sterk zijn verbeterd. De informatiesystemen sluiten beter op elkaar aan en het onderlinge wantrouwen dat er vroeger was, is vrijwel geheel verdwenen. Dit komt de kwaliteit van de samenwerking natuurlijk ten goede.”

“Een ander voorbeeld: het programma Modernisering gevangeniswezen. Een eerder verbeterprogramma voor het gevangeniswezen was stukgelopen, enerzijds omdat de uitvoering er niet mee uit de voeten kon en anderzijds vanwege gebrek aan afstemming tussen het kerndepartement en de Dienst Justitiële Inrichtingen. Uiteindelijk bestond het uit een verzameling projecten met weinig onderlinge samenhang. Door er een logisch geheel van te maken en er een breed gedeelde visie onder te leggen, hebben we het proces weer vlot kunnen trekken.”

“Ook het programma Sluitende aanpak nazorg laat veelbelovende resultaten zien. Iedere penitentiaire inrichting heeft één of meer mmd-ers (*medewerkers maatschappelijke dienstverlening; red.*) in dienst. Zij onderhouden nauwe contacten met gemeenten, om gedetineerden tijdens en na de detentie te voorzien van de noodzakelijke zorg. Ruim tachtig procent van de gemeenten heeft daar al een speciale contactpersoon voor aangewezen. En steeds meer gemeenten communiceren via het Digitaal Platform Aansluiting Nazorg met de Dienst Justitiële Inrichtingen. Goede onderlinge communicatie vergroot de kansen op succesvolle re-integratie van ex-gedetineerden en vermindert dus het recidiverisico. In mijn contacten met gemeenten merk ik dat de samenwerkingsbereidheid die Justitie op dit gebied laat zien, bijzonder op prijs wordt gesteld.”

Dineke ten Hoorn Boer:
“Het stadium van gezamenlijke visieontwikkeling is wel zo ongeveer afgerond. Nu moeten we een laagje dieper gaan.”

Hoe staan de programma's er in grote lijnen voor en hoe moet het verder?

“Het stadium van gezamenlijke visieontwikkeling is wel zo ongeveer afgerond. De ketenpartners zitten op één lijn als het gaat om de aanpak van de recidive bij volwassenen. Nu moeten we een laagje dieper gaan door werkprocessen te verbeteren en onderling beter op elkaar te laten aansluiten. Deze fase in het veranderingsproces lijkt misschien minder 'sexy', maar is noodzakelijk om de recidive daadwerkelijk te verminderen.”

“Een voorbeeld: Als een gedetineerde voorafgaand aan zijn detentie psychiatrische zorg heeft gehad, is het belangrijk dat de mmd-er dit weet. Dan kan die zorg tijdens en na de detentie worden voortgezet. Tot nu toe gaan mmd-ers hierbij af op de informatie die gedetineerden zelf geven. Maar die informatie blijkt vaak niet te kloppen. Als dit ertoe leidt dat een gedetineerde niet de zorg krijgt die hij nodig heeft, is alle moeite voor niets geweest. Behalve bij de gedetineerde zelf, moeten we dus ook informatie gaan inwinnen bij instanties waarmee hij voor zijn detentie te maken heeft gehad, zoals de geestelijke gezondheidszorg, de gemeentelijke sociale dienst en de woningcorporatie. Met dit soort verbeteringen is een wereld te winnen. Daarom is het zo belangrijk dat we met elkaar de werkprocessen in de keten onder de loep nemen en met een open 'mind' nagaan wat werkt en wat niet, zodat we waar nodig verbeteringen kunnen aanbrengen.”

Hoe haalbaar acht u de doelstelling om de recidive bij volwassenen met tien procent te verminderen?

“Het zal zeker niet eenvoudig zijn en op sommige onderdelen komen we misschien minder ver dan op andere, maar ik ben ervan overtuigd dat de doelstelling op hoofdlijnen haalbaar is. De effecten ervan in termen van meer veiligheid voor de maatschappij en betere re-integratie van ex-gedetineerden zijn motiverend genoeg om door te zetten. En die motivatie zie ik overal om me heen bij de mensen die in de programma's aan recidivevermindering werken.”

Waar werken we aan?

Beleidsontwikkelaars en -uitvoerders werken in zes Justitieprogramma's aan het verminderen van recidive bij volwassenen. Dit zijn de programma's Versterking justitiële voorwaarden, Geweld, Sluitende aanpak nazorg, Vernieuwing forensische zorg, Tbs en Modernisering gevangeniswezen. Door middel van deze nieuwsbrief kunt u de vorderingen van de programma-activiteiten volgen. In dit eerste nummer zetten wij de zes programma's voor u op een rij.

Versterking justitiële voorwaarden

Waar gaat het om?

Om te voorkomen dat justitiabelen opnieuw strafbare feiten plegen, is het nodig dat zij hun gedrag en soms zelfs hun hele leefstijl veranderen. De meerderheid van de veroordeelden zit echter te kort in detentie - slechts enkele maanden - om zo'n verandering te kunnen realiseren. Voorwaardelijke straffen gaan gepaard met een proeftijd en duren daardoor langer. Met een gevangenisstraf als 'stok achter de deur' bieden ze betere perspectieven voor het verminderen van recidive. De bijzondere voorwaarden bij een voorwaardelijke straf kunnen worden toegespitst op de gedragskenmerken van de dader en het type delict. Ook bij de voorwaardelijke invrijheidstelling is zo'n persoonsgerichte aanpak mogelijk. De effectiviteit van voorwaardelijke sancties staat of valt met de kwaliteit van de uitvoering en het toezicht op de naleving.

Doelstellingen

- Toename van het aantal bijzondere voorwaarden aan de voor- en achterkant van het strafproces (bij voorwaardelijke veroordeling en voorwaardelijke invrijheidstelling).
- Verbeteren van de uitvoering van voorwaardelijke (delen van) sancties.

Behaalde resultaten

- Op 1 juli 2008 is de Wet voorwaardelijke invrijheidstelling van kracht geworden. In de tweede helft van 2008 kwamen de eerste gedetineerden onder (bijzondere) voorwaarden vrij.
- In vier arrondissementen zijn experimenten gaande met het ruimer en beter toepassen van persoonsgerichte voorwaarden.
- Er zijn drie varianten reclasseringstoezicht ontwikkeld, afgestemd op het recidiverisico en de kans op schade. Tot maart 2009 worden deze varianten in een pilot in Utrecht getest.

(foto: Jan Dirk van der Berg)

- In 2008 zijn méér verslaafden onder justitiële voorwaarden naar zorg toegeleid dan in het jaar daarvoor, namelijk ruim 3.500. Dit aantal neemt de komende jaren verder toe.

Mijlpalen 2009

- Landelijke invoering door de reclassering van de nieuwe toezichtsvarianten en een betere advisering van de rechtelijke macht en het gevangeniswezen over de persoonsgerichte invulling van justitiële voorwaarden.
- Het wetsvoorstel voorwaardelijke veroordeling wordt aan de Tweede Kamer aangeboden.
- Justitie zorgt dat in 2009 opnieuw méér verslaafden gebruik kunnen maken van forensische zorgtrajecten.

Programmamanager

Henrike Karreman.

Geweld: dadergerichte aanpak geweldplegers

Waar gaat het om?

Het programma Geweld is in het leven geroepen om invulling te geven aan de kabinetsdoelstelling om het aantal geweldsdelicten sterk te verminderen. In 2010 moet dit aantal 20% lager liggen dan in 2002. De bedoeling is te voorkomen dat mensen voor het eerst geweld gaan plegen en dat degenen die al geweld gepleegd hebben, dit nog een keer gaan doen. Het programma gaat uit van de visie dat een succesvolle strategie tegen geweld bestaat uit een samenstel van preventieve en strafrechtelijke maatregelen.

Doelstellingen

- Verbetering van de ketensamenwerking, gericht op de persoonsgerichte aanpak van geweldplegers.
- Meer effectieve persoonsgerichte interventies voor risicogroepen.
- Meer weerbaarheid in de samenleving.
- Minder 'triggers' als katalysator van geweld (alcohol, wapens en geweldbeelden).

Binnen het programma Geweld is het project Dadergerichte aanpak geweldplegers ingericht, met als doelen:

- Het in beeld brengen en houden van geweldplegers, zodat op hen een persoonsgerichte ketenaanpak kan worden toegepast ter voorkoming van het (opnieuw) plegen van geweld.
- Het met de betrokken ketenpartners en op basis van bestaande (lokale) initiatieven ontwikkelen van een landelijk model voor informatie-uitwisseling en samenwerking.

Behaalde resultaten

- Alcohol: uitvoering en evaluatie van een pilot Registratie van alcoholgerelateerd geweld en ontwikkeling van een landelijke modelaanpak Halt-afdoening Alcohol.
- Wapens: in de horeca en op scholen zijn checklisten voor preventieve controle op wapens verspreid; voor de lokale samenwerking bij de aanpak van wapens is een nulmeting uitgevoerd.
- Geweldbeelden: met de audiovisuele branche zijn afspraken gemaakt over een betere bescherming van minderjarigen tegen schadelijk beeldmateriaal.
- Preventie: de werving van scholen voor deelname aan Agressie Regulatie Trainingen is gestart.
- Repressie: in samenwerking met ketenpartners wordt in Almere een lokaal model voor de aanpak van geweldplegers voorbereid.

Mijlpalen 2009

De activiteiten op het gebied van preventie en risicofactoren worden dit jaar voortgezet. Het Almeerse model voor de aanpak van geweldplegers wordt verder ontwikkeld. In de loop van het jaar beginnen de voorbereidingen voor een landelijke uitrol van dit model.

Programmamanager

Carina van Eck.

Sluitende aanpak nazorg

Waar gaat het om?

Een dak boven het hoofd, inkomen en een identiteitsbewijs: die zaken moeten goed geregeld zijn na afloop van de detentie. Zoniet, dan loopt de gedetineerde een groot risico opnieuw in de fout te gaan. Ook het hebben van schulden is een risicofactor, net als het ontbreken of onderbreken van passende zorg voor (ex-)gedetineerden met een psychische stoornis en/of verslaving. Justitie en gemeenten streven daarom naar continuïteit in de maatschappelijke dienstverlening en zorgverlening voorafgaand aan, tijdens en na de detentie.

Doelstellingen

Eind 2010 beschikt tachtig procent van alle (ex-)gedetineerden bij het verlaten van de gevangenis over de noodzakelijke basisvoorzieningen: een identiteitsbewijs, huisvesting, inkomen, een plan voor schuldhulpverlening en eventueel noodzakelijke geestelijke gezondheidszorg of verslavingszorg.

(foto: Jan Dirk van der Berg)

Behaalde resultaten

- Elke penitentiaire inrichting beschikt nu over één of meer medewerkers maatschappelijke dienstverlening (mmd). Zij zorgen voor de informatieoverdracht aan gemeenten.
- Bij gemeenten zijn hiervoor in totaal 380 contactpersonen aangewezen.
- Circa 190 gemeenten communiceren met Justitie via het Digitaal Platform Nazorg.
- Op dit moment vinden experimenten plaats met onder meer arbeidstoeleiding en schuldsanering tijdens detentie.

Mijlpalen 2009

- In mei wordt het Samenwerkingsmodel nazorg Justitie - gemeenten vastgesteld. Dit model beschrijft de ambities en taken van gemeenten en Justitie op het gebied van informatie-uitwisseling en de leefgebieden huisvesting, identiteitsbewijs, werk/inkomen, schulden en zorg. Het model bevordert een landelijk vergelijkbare werkwijze, die elke (ex-)gedetineerde een basispakket aan nazorg garandeert. Eind 2009 worden de resultaten van de gezamenlijke inspanningen voor het eerst in beeld gebracht.
- Eind 2009 zorgt Justitie in tachtig procent van de gevallen voor tijdige en volledige informatieoverdracht aan gemeenten.
- Tegen die tijd komen ook best practices beschikbaar op het gebied van schuldhulpverlening, continuïteit van zorg en arbeidstoeleiding tijdens detentie.
- Eind dit jaar zal een structurele oplossing zijn gevonden voor het behoud van huisvesting tijdens kortdurende detentie.

Programmamanager

Marieke Stam.

Vernieuwing forensische zorg

Waar gaat het om?

Forensische zorg - psychiatrische zorg, verslavingszorg of verstandelijke gehandicaptenzorg in opdracht van de strafrechter - is een combinatie van straf en zorg. Bij een optimale combinatie krijgen gedetineerden een passend zorgaanbod, terwijl de maatschappij afdoende tegen gevaarlijke personen wordt beveiligd.

Een naadloze aansluiting op de geestelijke gezondheidszorg (ggz) maakt continuïteit van zorg vóór, tijdens en na de detentie mogelijk. Het programma Vernieuwing forensische zorg begeleidt de veranderingen die hiervoor nodig zijn. Dit programma houdt nauw verband met het programma Tbs. Het legt namelijk de basis voor noodzakelijke verbeteringen in het tbs-systeem.

Het nieuwe stelsel van forensische zorg krijgt een vraaggericht karakter: de feitelijke behoefte aan zorg en beveiliging moet het zorgaanbod gaan bepalen. Dit vereist nieuwe instrumenten voor indicatiestelling, inkoop en financiering van zorg en plaatsing van patiënten.

De wet- en regelgeving en de organisatie van het ministerie van Justitie worden aangepast in verband met de overheveling van het budget voor forensische zorg van VWS naar Justitie.

Doelstellingen

- De juiste patiënt op de juiste behandelplek: indicatiestelling op basis van zorg- en beveiligingsbehoefte; inkoop van (ggz-)zorg.
- Verbetering van de doorstroom binnen de forensische zorg en de uitstroom naar de reguliere zorg.

- Verbetering van de kwaliteit van de combinatie zorg en beveiliging.
- Voldoende capaciteit aan forensische zorg tegen een aanvaardbare prijs.

Behaalde resultaten

- In 2008 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor een Wet forensische zorg.
- Het grootste deel van het zorgbudget is inmiddels overgeheveld naar het ministerie van Justitie.
- Het nieuwe indicatie-instrument is in 2008 voor het eerst in de praktijk beproefd.
- Veel instellingen maken al gebruik van Diagnose Behandeling (Beveiliging) Combinaties (DB(B)C's); dit financieringsinstrument is nauw verwant aan de DBC's van de reguliere ggz.
- De zorginkoop is door VWS overgedragen aan de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). De afdeling Zorginkoop van deze dienst heeft voor 2009 met circa 77 zorgaanbieders contracten afgesloten.

Mijlpalen 2009

- Indienen van een voorstel voor de Wet forensische zorg bij de Tweede Kamer.
- Geleidelijke landelijke invoering van de nieuwe indicatiestelling.
- Vaststellen van prestatie-indicatoren voor het meten van de kwaliteit van de zorg.
- Nieuw prognosemodel voor de zorgbehoefte klaar maken voor gebruik.
- Ontwikkelen en invoeren van instrumenten voor de plaatsing van patiënten.
- Definitief maken van de DB(B)C's en inkoop van zorg op basis daarvan.

Waarnemend programmamanager

Edo Brommet.

Tbs

Waar gaat het om?

Het tbs-stelsel is door incidenten met onder meer ontsnappende en recidiverende tbs-gestelden onder druk komen te staan. De parlementaire commissie Visser heeft in 2006 een aantal aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van het tbs-systeem te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn gericht op de instroom van tbs-gestelden, de uitvoering en werking van het systeem en de uitstroom.

Het kabinetsstandpunt over deze aanbevelingen is verwoord in het 'Plan van aanpak terbeschikkingstelling en forensische zorg in strafrechtelijk kader' van oktober 2006.

Doelstellingen

- Het verminderen of gelijkblijven van (zeer) ernstige recidive bij tbs-gestelden.
- Het vergroten van de door- en uitstroom van tbs-gestelden, onder meer naar de geestelijke gezondheidszorg.

Behaalde resultaten

De meeste programma-activiteiten zijn inmiddels afgerond. De volgende resultaten zijn hierbij behaald:

- Om de instroom in de tbs met dwangverpleging te verkleinen, wordt de toepassing van de 'tbs met voorwaarden' verruimd. Hiervoor is in december 2008 een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend.
- Om de uitstroom te bevorderen is de maximumduur van voorwaardelijke beëindiging van de tbs verlengd tot negen jaar.
- Voor de tbs met dwangverpleging is een vernieuwde vorm van toezicht houden ontwikkeld: het forensisch psychiatrisch toezicht. Dit wordt door de behandelende instelling en de reclassering samen uitgevoerd. De testfase verloopt voorspoedig.
- Bij de reclassering is het gemiddeld aantal toezichturen verviervoudigd en is een 24-uurs bereikbaarheidsdienst ingevoerd, evenals duobegeleiding en deskundigheidsbevordering van reclasseringswerkers.
- Per 1 januari 2008 worden alle verlofaanvragen geregistreerd en getoetst door het hiervoor opgerichte Adviescollege Verloftoetsing tbs.
- Het onderzoeksprogramma tbs is ingericht op het meer 'evidence based' maken van de tbs-behandeling. De uitvoering van het programma start in 2009.

Mijlpalen 2009

- Forensisch psychiatrisch onderwijs: Opstellen van een plan van aanpak voor het vergroten van de kwaliteit en de kwantiteit van het personeel voor de forensische psychiatrie. Uitbreiden van het opleidingsaanbod voor deze sector.
- Forensisch psychiatrisch toezicht (fpt): Doorontwikkelen op basis van de onderzoeksresultaten en het model landelijk implementeren.
- Het ontwikkelen van een soortgelijk fpt-model voor tbs met voorwaarden.

Programmamanager

Vacature.

Modernisering gevangeniswezen

Waar gaat het om?

De tijd die de gedetineerde in de gevangenis verblijft, moet optimaal worden benut om een succesvolle terugkeer in de maatschappij voor te bereiden en recidive te voorkomen. De activiteiten voor gedetineerden - onderwijs, zorg, arbeid, sociale vorming, gedragstrainingen e.d. - worden meer dan voorheen op het individu toegesneden. Daarnaast vindt een betere afstemming plaats tussen de interventies voor, tijdens en na detentie. Continuïteit van zorg en maatschappelijke voorzieningen vereist een nauwe samenwerking met de betrokken ketenpartners, waaronder gemeenten, CWI en zorg- en onderwijsinstellingen.

Naast het terugdringen van recidive moet het programma ook bijdragen aan een menswaardige uitvoering van de detentie en het realiseren van een motiverend detentieklimaat. Door efficiënter te werken kan het gevangeniswezen tevens voldoen aan de financiële taakstelling. Dit alles staat of valt met de inzet van de medewerkers. Investerings in personeel nemen in het programma dan ook een prominente plaats in.

Doelstellingen

- Een meer persoonsgerichte benadering van gedetineerden, met een op het individu toegesneden zorgaanbod, dagprogramma en beveiligingsniveau.
- Versterken van de samenwerking met (keten)partners.
- Investeren in het vakmanschap van het personeel en het werk- en leefklimaat van inrichtingen.
- Flexibeler beheer van celcapaciteit en efficiëntere inzet van middelen.

Behaalde resultaten

- Een breed gedragen visie op het gevangeniswezen en een strategisch kader voor de moderniseringsoperatie.

- Een draaiboek voor het opstellen en uitvoeren van persoonlijke re-integratieplannen en het realiseren van de sluitende aanpak nazorg. Voor iedere langverblijvende gedetineerde is nu een re-integratieplan beschikbaar.
- Uitvoering van een pilot arbeidstoeleiding in samenwerking met het CWI.
- De creatie van 284 extra plaatsen voor forensische zorg.
- Professionalisering personeel: een persoonlijk ontwikkelplan voor alle leidinggevenden.
- Start van de implementatie van de Wet voorwaardelijke invrijheidstelling.

Mijlpalen 2009

- Masterplan Detentiecapaciteit: locaties, flexibilisering beheer en regionale plaatsing gedetineerden.
- Tests met een gestandaardiseerde werkwijze voor het screenen en observeren van nieuwe gedetineerden. De resultaten geven inzicht in de individuele behoeften aan onderwijs, zorg en/of gedragsinterventies en worden verwerkt in persoonlijke re-integratieplannen.
- Ontwikkelen van een nieuw dagprogramma en een systeem voor de (meer) individuele planning van dagactiviteiten.
- Een bedrijfsplan voor het centraal arbeidsbedrijf van het gevangeniswezen.
- Een beleidsplan Onderwijs in detentie.
- Het ontwikkelen van een Extra Zorgvoorziening in elke vestiging.
- Uitbreiding van het aantal zorgplaatsen en concentratie daarvan in vijf Penitentiair Psychiatrische Centra (PPC).
- Professionalisering personeel: training/opleiding van executieve medewerkers.
- Invoering van persoonsgebonden verlof, gericht op terugkeer in de samenleving.

Programmamanager

Rutger Krabbendam.

(foto: Jan Dirk van der Berg)

Agenda

Congres Veiligheid begint bij voorkomen

Op 22 juni 2009 van 9.00 - 16.30 uur vindt in Den Haag het congres 'Ontdekken, uitwisselen, toepassen' plaats. Het is een bijeenkomst van en voor professionals in de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Er zijn themasessies, workshops en informatiestands over best practices op het gebied van onder meer nazorg aan ex-gedetineerden, gedragsinterventies en overlast en verloedering. Het congres wordt georganiseerd door de projectdirectie Veiligheid begint bij Voorkomen (VbbV) van de ministeries van BZK en Justitie, in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).
Meer informatie vindt u op www.veiligheidbegintbijvoorkomen.nl.

VNG-jaarcongres 2009: aandacht voor Nazorg

Op 9 en 10 juni a.s. vindt in Flevoland het VNG-jaarcongres 2009 plaats. In samenwerking met het directoraat-generaal Preventie,

Jeugd en Sancties van het ministerie van Justitie organiseert de VNG bij die gelegenheid een deelcongres over nazorg aan ex-gedetineerden. Nadere informatie is over enige tijd te vinden op www.vng.nl.

Congres 'Samen voor nazorg'

De Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming houdt op donderdag 11 juni 2009 in Almere het congres 'Samen voor nazorg'. Tijdens het congres presenteert de Raad een advies over de nazorg voor (ex-)gedetineerden. De dag biedt beleidsontwikkelaars en uitvoerders de gelegenheid uitgebreid met elkaar van gedachten te wisselen over de randvoorwaarden voor geslaagde nazorg, goede praktijkvoorbeelden en noodzakelijke verbeteringen. Deelname is gratis. Medio april publiceert de Raad het definitieve programma en een aanmeldingsformulier op de website www.rsj.nl.

Even voorstellen, de programmamanagers

V.l.n.r. Henrike Karreman (Versterking justitiële voorwaarden), Rutger Krabbendam (Modernisering gevangeniswezen), Edo Brommet (Vernieuwing forensische zorg), Carina van Eck (Geweld) en Marieke Stam (Sluitende aanpak nazorg). De functie van programmamanager Tbs is op dit moment vacant.

Vormgeving

Optima Forma bv, Voorburg

Redactie

Teun Baak, Tekst & Beleid bv, Bleiswijk

Fotografie

Er bestaat geen enkele relatie tussen de afgebeelde personen en de inhoud van de artikelen, tenzij in een fotobijschrift uitdrukkelijk anders is vermeld.

Reacties

RecidiveReductie@minjus.nl

Abonnementen (gratis)

RecidiveReductie@minjus.nl